

Správní uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza

1. Úvod

Správní uvážení nachází v českém právním řádu uplatnění na mnohých místech nesčetných právních oblastí, kdy jednou z těchto oblastí, jež je prostorem pro volnou úvahu správního orgánu protkána, je oblast azylového a cizineckého práva. Ačkoliv o pravdivosti tvrzení uvedeného v předchozí větě není třeba pochybovat, jisté pochyby vyvstávají v případě identifikace správního uvážení v konkrétních případech institutů dané oblasti, kdy u některých institutů není o uplatnitelnosti správního uvážení sporu (např. § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) a u jiných není naopak otázka existence prostoru pro volnou úvahu zodpovězena, přičemž do této druhé kategorie je možné zařadit právě dlouhodobé vízum a řízení o něm.

Zodpovězení otázky existence prostoru pro volnou úvahu správního orgánu v případě řízení o udělení dlouhodobého víza má přitom nepopiratelné dopady na průběh řízení a práva cizince žádajícího o udělení dlouhodobého víza. Tyto dopady je možné identifikovat v judikatuře Ústavního soudu, který uvádí: „Ústavní soud se v minulosti jednoznačně vyjádřil k tomu, že Listina poskytuje soudní ochranu pouze tomu právu, které právní řád garantuje (sp. zn. Pl. ÚS 36/93, sp. zn. IV. ÚS 85/04). Ústavní soud ve své judikatuře opakovaně vyslovil, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území ČR neexistuje, neboť je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území (sp. zn. IV. ÚS 85/04, III. ÚS 99/04, III. ÚS 219/04, III. ÚS 260/04). Na udělení víza není dle výslovného znění zákona právní nárok (ust. § 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Žádné z práv zakotvených v Listině nezakládá nárok cizinců na pobyt na území České republiky. Takové právo je dáno pouze občanům České republiky (po vstupu České republiky do Evropské unie též unijním občanům), a to článkem 14 odst. 4 Listiny, zatímco odst. 2 téhož článku, který se vztahuje na ostatní cizince, zakládá pouze jejich právo svobodně území České republiky opustit.“¹⁾

Není bez zajímavosti, že následně Ústavní soud dokonce konstatoval, že „...není dáno ústavně zaručené právo na udělení víza nad 90 dnů, a to ani v případě, že by nebyl dán žádný z důvodů pro jeho neudělení. Platná právní úprava

¹⁾ Nález Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08.

je tedy postavena na tom, že jde o výkon diskreční moci státu, dát souhlas s pobytem cizince na svém území, nikoli však o právo cizince na pobyt na území ČR, resp. na povolení k pobytu”.²⁾

S ohledem na výše uvedené judikatorní závěry a s ohledem na dopady, které s sebou nesou, si tento příspěvek klade za cíl zodpovědět otázku, zdali je skutečně ve věci řízení o udělení dlouhodobého víza prostor pro užití správního uvážení, či nikoliv. Důležitost zodpovězení je přitom s ohledem na aktuálnost migrační tematiky o to palčivější, vyskytují-li se v současnosti názory rozporující závěry Ústavního soudu, přičemž dle těchto názorů není v řízení o udělení dlouhodobého víza prostor pro užití správního uvážení dán.³⁾

2. Stručně ke správnímu uvážení

Pro zodpovězení otázky, zdali se v řízení o udělení dlouhodobého víza uplatní správní uvážení, je třeba popsat základní teoretická východiska pojmu správního uvážení a možností jeho užití a zejména je nutné identifikovat jeho rozsah a možné meze.

2.1. Pojem správního uvážení

Veřejná správa představuje mnohotvárnou a různorodou oblast, jejíž přesná a konečná regulovatelnost právními předpisy je vyloučena. Povaha veřejné správy naopak poukazuje na nutnost ponechání jisté míry pružnosti, díky níž by bylo možné lépe postihnout individuálnost každého případu. Řešením této situace se pak jeví právě institut správního uvážení, jež představuje zákonný prostor ponechaný zákonodárcem orgánu veřejné moci k nalezení vhodného řešení konkrétního případu. Podstata správního uvážení přitom spočívá v tom, že v rámci daného prostoru není ke každé hypotéze přiřazen přesný výčet dispozic a sankcí, tedy v rámci daného prostoru není daná situace spojována s jedním možným právním následkem, ale předpokládá více eventuálních právních následků, z nichž může správní orgán při hledání vhodného řešení volit. Prostřednictvím správního uvážení je tak správnímu orgánu poskytnut nástroj k nalezení adekvátního řešení odpovídajícího možným eventualitám, a to prostřednictvím uvážení možných právních následků spojovaných s konkrétním skutkovým stavem.

Nutno podotknout, že správní uvážení, o němž bude v tomto příspěvku hovořeno, postrádá zákonnou definici. Jeho užití není totiž (s výjimkou § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní) v právních předpisech explicitně označeno. Správní uvážení je tedy třeba identifikovat skrze výklad jednotlivých norem jej obsahujících, popřípadě z celkové systematiky a účelu

²⁾ Usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 2. 2013, sp. zn. I. ÚS 1400/12.

³⁾ POŘÍZEK, P.: Brána nebo zábrana - problematické aspekty fungování systému Visapoint. In: *Aktuální právní problémy azylového a cizineckého práva*. Brno: Veřejný ochránce práv. 2016. S. 11 - 123. ISBN 978-80-87949-36-8.

zákona, přičemž podpůrně je možné využít taktéž judikaturu, jež se (nejen) k interpretaci správního uvážení pravidelně vyjadřuje.⁴⁾

Institut správního uvážení je možno označit za typický znak činnosti veřejné správy. Tento jeho znak vyplývá ze skutečnosti, že správní uvážení je neoddělitelně spojeno s rozhodovací činností veřejné správy a nemůže být uplatňováno mimo ni. Na druhou stranu je však nutno podotknout, že, ačkoliv správní uvážení nelze užít mimo rozhodovací činnost veřejné správy, rozhodovací činnost lze samozřejmě realizovat i bez užití správního uvážení, pakliže aplikované ustanovení neposkytuje oprávnění, resp. neukládá povinnost správní uvážení užít. Lze tedy dospět k závěru, že správní uvážení nachází své místo při realizaci mnoha forem činnosti veřejné správy, nikoliv však při realizaci všech jejích forem, jakožto i k závěru, že u jednotlivých forem činnosti veřejné správy se může správní uvážení uplatnit odlišně, tzn. s odlišným obsahem a odlišnou intenzitou.⁵⁾

2.2. Rozsah a meze správního uvážení

Ačkoliv je hlavním smyslem správního uvážení poskytnout správnímu orgánu prostor pro nalezení adekvátního řešení případu, není možné se na tento prostor dívat jako na neomezený. Každé správní uvážení, a to i takové správní uvážení, které se na úrovni obvyčejného zákona jeví jako neomezené či absolutní, má své meze, neboť neomezené správní uvážení v moderním právním státě neexistuje.⁶⁾

Z uvedeného plyne, že rozsah každého správního uvážení má své meze, které je nutno hledat nejen v limitech stanovených zákonem, ale také v obecných limitech plynoucích z ústavních či obecných právních principů. Zmíněné meze správního uvážení musí být správním orgánem nutně akceptovány, neboť v případě, že by tomu tak nebylo, dopouštěl by se správní orgán libovůle, která je vyloučena.⁷⁾

V kontextu tohoto příspěvku je nutné zdůraznit, že k libovůli nesmí docházet ani v případě neexistence zákonných limitů správního uvážení čili v případě zcela nenárokových oprávnění, kterým dlouhodobé vízum je. I v takovém případě, kdy neexistuje právní nárok a kdy je dovozována existence „absolutní“ volné úvahy, se totiž uplatní nejzazší meze v podobě ústavních či obecných právních principů, zejména principu materiálního právního státu,

⁴⁾ Např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2007, sp. zn. 3 Ads 14/2007.

⁵⁾ SKULOVÁ, S.: *Správní uvážení: Základní charakteristika a souvislosti pojmu*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 2003. s. 14 - 16. ISBN 8021032375.

⁶⁾ Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, sp. zn. 6 A 25/2002.

⁷⁾ MATES, P.: *Správní uvážení*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. s. 84 - 86. ISBN 978-80-7380-424-4.

principu rovnosti či principu právní jistoty, jakož i zásady legitimního očekávání, které ve svém souhrnu tvoří principy práva na spravedlivý proces.⁸⁾

Včetně ústavních principů jsou limity rozsahu správního uvážení tvořeny i mírou volnosti⁹⁾ či vázaností¹⁰⁾ diskrece. Správní uvážení je pak možno vnímat jako určitou míru volnosti uvnitř vázanosti¹¹⁾, neboť zákonem zaručený prostor k vlastnímu volnému uvážení je třeba uplatňovat v rámci zákonných hledisek a ústavních limitů.

Otázka rozsahu diskrece se pak odvíjí od stupně volnosti, resp. vázanosti. Ačkoliv je možné uvažovat nad širokou škálou stupňů volnosti a vázanosti, pro tento příspěvek je důležité, že diskrece je dána tam, kde možnost jejího užití je alespoň předpokládána zákonem,¹²⁾ a naopak že diskrece je vyloučena, pakliže je dán právní nárok, resp. existuje-li veřejné subjektivní právo, neboť při existenci právního nároku je úvaha zúžena pouze na posouzení skutkové podstaty v rozsahu naplnění, či nenaplnění podmínek pro přiznání oprávnění či plnění.¹³⁾

3. Správní uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza

Jak bylo uvedeno v úvodu tohoto příspěvku, správní uvážení nachází své uplatnění v mnoha oblastech veřejné správy, kdy jednou z takových oblastí je cizinecké právo,¹⁴⁾ přičemž je otázkou, zdali je prostor pro volnou úvahu správního orgánu ponechán i v řízení o udělení dlouhodobého víza.

⁸⁾ Nález Ústavního soudu ze dne 5. 11. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 14/96 či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, sp. zn. 6 A 25/2002.

⁹⁾ Volnost je označována situace, kdy neexistují konkrétní závazná pravidla stanovující postup nebo obsah rozhodování, a přitom nedochází k libovůli.

¹⁰⁾ Vázanost je označována situace, kdy je správnímu orgánu dána povinnost řídit se konkrétními právními normami a kritérii v nich uvedenými. K mezím správního uvážení v podobě vázanosti se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 5. 2006, sp. zn. 2 As 31/2005.

¹¹⁾ Vhodným příkladem volnosti uvnitř vázanosti je oblast udělování státního občanství, které poskytuje prostor pro „absolutní“ volnou úvahu, nicméně „při respektování smyslu a účelu zákona a mezi, které zákon stanoví, a dodržení pravidel logického vyvozování k rozhodnutí“. MATES, P.: *Správní uvážení*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. s. 86. ISBN 978-80-7380-424-4. Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2003, sp. zn. 6 A 94/2002 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2004, sp. zn. 7 A 31/2002.

¹²⁾ Jistou výjimku z pravidla formuloval Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 18. 12. 2008, sp. zn. 7 As 21/2008 uvedl, že správní uvážení lze užít nad rámec zákona, pokud by vedlo ke „zmírnění“ neúnosně tvrdých dopadů zákonné úpravy.

¹³⁾ SKULOVÁ, S.: *Správní uvážení: Základní charakteristika a souvislosti pojmu*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 2003. s. 85. ISBN 8021032375.

¹⁴⁾ K cizineckému právu blíže ČIŽINSKÝ, P.: *Cizinecké právo: práva a povinnosti cizinců a jejich rodinných příslušníků při vstupu a pobytu na území ČR, jejich zaměstnávání a podnikání, zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, řízení a provozování vozidla, přístup ke vzdělání a studiu, rodinné soužití s cizinci, mezinárodní ochrana/azyl, státní občanství*. Praha: Linde, 2012. s. 373. ISBN 978-80-7201-887-1.

3.1. Prostor pro užití správního uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza

Prostor pro správní uvážení v rámci řízení o udělení dlouhodobého víza není vymezen „tradičním“ způsobem, tedy uvedením slovního spojení „rozhodnutí o udělení dlouhodobého víza lze vydat, jestliže...“ či slovního spojení „ministerstvo může vydat rozhodnutí o udělení víza, jestliže...“. Uvedené však neznamená, že uplatnitelnost správního uvážení nelze v řízení o udělení dlouhodobého víza dovodit, popřípadě že užití správního uvážení je v řízení o udělení dlouhodobého víza zcela vyloučeno.

Jádro otázky, zdali je v rámci řízení o udělení dlouhodobého víza dán prostor pro uplatnění správního uvážení, totiž spočívá v ustanovení § 51 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, které stanoví, že na udělení dlouhodobého víza není právní nárok.

Ačkoliv tedy není správní uvážení v citovaném ustanovení explicitně obsaženo, lze prostor pro jeho využití a aplikaci v řízení o udělení dlouhodobého víza dovodit skrze výše uvedený výklad, dle kterého tam, kde je dán právní nárok, je správní uvážení vyloučeno, a naopak. Vyslovený závěr byl pak potvrzen i judikaturou Ústavního soudu, která dlouhodobě uznává volnost státu v oblasti vpouštění cizinců na své území, což doplňuje tvrzením, že je v plné jurisdikci státu stanovit si (nediskriminující) podmínky vpouštění cizince na své území.¹⁵⁾

O možnosti užití správního uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza se pak zmiňuje judikatura Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudek ze dne 16. 10. 2003, sp. zn. 2 As 29/2003, z něhož lze dovodit několik závěrů ohledně existence či absence právního nároku na udělení dlouhodobého víza, jakožto i ohledně možnosti užití správního uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza.

V prvé řadě Nejvyšší správní soud konstatuje, že ustanovení zákona o pobytu cizinců je nutné posuzovat a interpretovat nikoliv odděleně, a nikoliv pouze na základě prostého jazykového výkladu, neboť v takovém případě bychom mohli docházet k absurdním závěrům ohledně užití různého rozsahu správního uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza a v řízení o prodloužení dlouhodobého víza. Ba naopak je dle názoru Nejvyššího správního soudu nutné jednotlivá ustanovení zákona o pobytu cizinců vykládat podle poměrně složité vnitřní systematiky zákona o pobytu cizinců, neboť pouze takovým výkladem bude dodržen smysl a účel tohoto zákona. V případě, že se budeme při výkladu zákona o pobytu cizinců řídit dle interpretačních pravidel Nejvyššího správního soudu, dovodíme aplikaci § 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců nejen na řízení o udělování dlouhodobých víz, ale i na řízení související.

¹⁵⁾ Nález Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08.

Z výše uvedeného plyne, že Nejvyšší správní soud (alespoň v případě analyzovaného rozhodnutí) uznává existenci prostoru pro správní uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza, přičemž tuto svoji výchozí myšlenku doplňuje o závěr, že v řízeních souvisejících s řízením o udělení dlouhodobého víza je poskytována stejná míra správního uvážení.¹⁶⁾

3.2. Rozsah a meze správní uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza

Při akceptování premisy, že v řízení o udělení dlouhodobého víza je dán prostor pro správní uvážení z důvodu absence právního nároku na udělení dlouhodobého víza, je třeba identifikovat meze této diskrece.

S ohledem na několikrát zmíněný fakt, že v řízení o udělení dlouhodobého víza je formálně vyloučena existence právního nároku na vstup a pobyt cizince na území, a to s ohledem na skutečnost, že cizinci nesvědčí ústavně zaručené, ani (zákonné) subjektivní právo na vstup cizince na území, se může na první pohled zdát, že v dané oblasti je naopak dán prostor pro „absolutní“ volnou úvahu. Dané plyne ze skutečnosti, že základní lidská práva dle čl. 42 odst. 2 usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky jsou adresována i cizincům s výjimkou těch práv, jež jsou adresována výslovně občanům, přičemž právo na vstup a pobyt na území České republiky ve smyslu čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod je právě takovým právem, jež svědčí pouze občanům České republiky. Ačkoliv mám za to, že je možné dovodit, že takový výklad práva na vstup a pobyt na území České republiky je v dnešní době již překonán, neboť existují skupiny cizinců, jež mají právo na vstup na území České republiky a u nichž by bylo tedy hypoteticky možné dovodit i právní nárok na vstup na území České republiky (přínejmenším se jedná o občany Evropské unie a jejich rodinné příslušníky, jež nejsou občany Evropské unie).¹⁷⁾

Vraťme se však k polemice, zdali je v řízení o udělení dlouhodobého víza dán prostor pro „absolutní“ volnou úvahu, ačkoliv u této myšlenky nemusíme setrvávat dlouho, neboť výše bylo uvedeno, že „absolutní“ volná úvaha není v materiálním právním státě možná a že meze takové úvahy ve zcela nenárokové oblasti jsou přinejmenším dány ústavními principy.

Včetně limitů správního uvážení v podobě ústavních principů existují však v souladu s vázaností diskrece limity správního uvážení v podobě zákonných hledisek, jejichž respektování ve své podstatě taktéž vychází z ústavních principů, konkrétně z principu zákonitosti dle čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, dle nichž *„lze státní moc uplatňovat pouze v případech, mezích a způsoby stanovenými zákonem“*.

¹⁶⁾ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2003, sp. zn. 2 As 29/2003.

¹⁷⁾ Blíže viz PORÍZEK, P.: *Vstup cizince na území státu: pohled mezinárodního, unijního a českého práva*. Praha: Linde, 2013. 415 s. ISBN 9788072019076.

Z uvedených zákonných limitů užití správního uvážení v kontextu řízení o udělení dlouhodobého víza plyne podmínka stanovící zákaz rozšířit rozsah užití správního uvážení nad rámec vymezený zákonem, zejména nad rámec ustanovení § 56 zákona o pobytu cizinců, jež taxativně vymezuje důvody pro neudělení dlouhodobého víza.

S ohledem na uvedené zákonné limity správního uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza jest tedy otázkou, zdali v daném řízení skutečně zbývá nějaký prostor pro užití správního uvážení, neboť v případě taxativního výčtu důvodů pro neudělení dlouhodobého víza a v případě zákazu jejich rozšíření nad zákonný rámec postrádá správní uvážení dovozované skrze absenci právního nároku v dané oblasti svůj smysl.

Přes mnou uvedené závěry má Ústavní soud i nadále za to, že „...není dáno ústavně zaručené právo na udělení víza nad 90 dnů, a to ani v případě, že by nebyl dán žádný z důvodů pro jeho neudělení“.¹⁸⁾ Ačkoliv jsem srozuměna s tím, že Ústavní soud v dané věci hovoří o neexistenci ústavně zaručeného práva i přes neexistenci důvodů neudělení dlouhodobého víza, s čímž lze zčásti (s výjimkou určitých kategorií cizinců, např. občanů Evropské unie) souhlasit, mám však za to, že je z citovaného rozhodnutí možné dovodit, že Ústavní soud zastává názor, že i přes splnění zákonných podmínek udělení dlouhodobého víza, jakož i přes neexistenci zákonného důvodu pro jeho neudělení, je stále dán prostor pro užití správního uvážení a vydání rozhodnutí o neudělení dlouhodobého víza.

Domnívám se, že jakékoliv překročení těchto zákonných důvodů neudělení dlouhodobého víza či spíše jakékoliv jejich rozšíření nad zákonný rámec ve smyslu § 56 zákona o pobytu cizinců by však vedlo k libovůli správního orgánu. V dané věci souhlasím s P. Pořízkem, který uvádí, že „...pokud žadatel splní všechny zákonem předepsané náležitosti a správní orgán nemůže uplatnit žádný z důvodů pro zamítnutí dlouhodobého víza, musí vízum udělit. Nemůže s ohledem na zákaz libovůle aplikovat jiný, mimoprávní důvod. Zrcadlově cizinec má v těchto případech právo nejen na vydání samotného rozhodnutí, ale i na udělení dlouhodobého víza. V případě řízení o udělení dlouhodobého víza nejde o výkon správního uvážení a nemění na tom nic skutečnost, že jednotlivé skutkové podstaty v § 56 zákona o pobytu cizinců obsahují některé neurčité právní pojmy (např. jiná závažná překážka pobytu cizince na území).“¹⁹⁾

Zaměříme-li se totiž na samotnou podstatu správního uvážení v kontextu analyzovaného řízení, zjistíme, že v daném případě nemůže jít ani o situaci, kdy by právní předpis spojoval s určitým skutkovým stavem více právních

¹⁸⁾ Usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 4. 2013, sp. zn. III. ÚS 1147/13.

¹⁹⁾ POŘÍZEK, P.: Brána nebo zábrana - problematice aspekty fungování systému Visapoint. In: *Aktuální právní problémy azylového a cizineckého práva*. Brno: Veřejný ochránce práv. 2016, s. 11 - 123. ISBN 978-80-87949-36-8.

následků,²⁰⁾ neboť taková situace je vyloučena právě taxativním výčtem důvodů pro neudělení víza, ani o situaci, kdy by bylo správnímu orgánu poskytnuto oprávnění rozhodnout za určitého skutkového stavu různým způsobem, neboť takový přístup by vedl k porušení zásady legitimního očekávání.

V dané věci je naopak možné o právní úpravě řízení o udělení dlouhodobého víza hovořit jako o ustanovení, v němž zákonodárce stanoví jednoznačné podmínky pro určitý postup a v němž váže na určitý skutkový stav jediné řešení.²¹⁾ Uvedené by pak znamenalo, že, jsou-li splněny příslušné podmínky předpokládané aplikovaným ustanovením o udělení dlouhodobého víza a naopak není-li dán žádný z taxativně vymezených důvodů pro neudělení dlouhodobého víza, musí správní orgán uplatnit předmětné řešení, tedy dlouhodobé vízum udělit. Při uznání těchto myšlenek by pak bylo možné dovodit, že cizinec má při splnění zákonem stanovených podmínek a při neexistenci žádného z důvodů neudělení dlouhodobého víza na udělení dlouhodobého víza právní nárok.

Na podporu výše uvedeného lze zmínit argumentaci užitou v rozsudku ve věci C-84/12 Koushkaki, v němž se Soudní dvůr Evropské unie zabýval otázkou existence právního nároku na udělení (harmonizovaného) krátkodobého víza. Ačkoliv se v citovaném rozsudku Soudní dvůr Evropské unie vyhnul zodpovězení této otázky, uvedl, že, nelze-li aplikovat žádný z důvodů pro zamítnutí žádosti, má členský stát povinnost vízum udělit.²²⁾ Mám za to, že takový přístup by mohl mít (či spíše měl mít) do budoucna vliv na přístup České republiky k dané problematice, kdy tento vliv se dle mého názoru může projevit některým z následujících způsobů: v první řadě je možné, že Česká republika uzná konstrukci dovozovanou citovaným rozhodnutím, a v druhé řadě je možné, že Česká republika novelizuje citované ustanovení tím způsobem, že v něm možnost užití správního uvážení zakotví vhodnějším způsobem.

Nicméně je vhodné uvést, že výše uvedené závěry jsou podkladem pro diskuzi a nezohledňují různé účely pobytu na území ani právní úpravu Evropské unie, která prostřednictvím celé řady směrnic stanovuje podmínky udělování víz a která tak představuje další meze správního uvážení, v nichž se musí správní orgán rozhodující o udělení víza v individuálním případě pohybovat.

4. Závěr

Ačkoliv má správní uvážení, jakožto prostor pro nalezení adekvátního řešení případu, jehož skutková podstata se s ohledem na aplikované ustanovení nepojí

²⁰⁾ MADAR, Z. a kol.: *Slovník českého práva*. 2. rozšíř. a podstatně p. Praha: Linde, 1999, s. 924 - 978. ISBN 8072011502.

²¹⁾ SKULOVÁ, S.: *Správní uvážení: Základní charakteristika a souvislosti pojmu*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 2003. s. 85. ISBN 8021032375.

²²⁾ POŘÍZEK, P.: *Brána nebo zábrana - problematické aspekty fungování systému Visapoint*.

s jediným právním řešením, v oblasti cizineckého práva své nepopiratelné místo, nelze jej dle mého názoru dovozovat tam, kde by jeho užití bylo spíše libovůlí než účelným nástrojem pro řešení situací, jejichž eventuality nelze ani obecně pojatým právním předpisem vystihnout, či vhodným nástrojem zmírnění neúnosně tvrdých dopadů zákonné úpravy.

Jsou-li splněny zákonné podmínky pro udělení dlouhodobého víza a není-li naopak dán žádný z taxativně vyjmenovaných důvodů pro jeho neudělení, lze naopak vzhledem k vázanosti správního orgánu taxativními důvody neudělení dlouhodobého víza, jakožto i vzhledem k zásadě legitimního očekávání dovodit povinnost správního orgánu dlouhodobé vízum udělit i přes skutečnost, že neexistuje ústavně zaručené právo cizince na vstup na území státu dle čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

Samozřejmě jsem si vědoma důležitosti a vhodnosti existence diskrece státu v oblasti vpouštění cizinců na své území, avšak je nutné uvést, že tento střet práva na mezinárodní styk, z něhož je dovozováno právo na vstup a pobyt cizince na území jiného státu, a teorie volnosti státu v dané oblasti není ničím novým, kdy nuance přístupů jednotlivých staletí se odvíjely spíše od situace politické či diplomatické než od situace právní. Z uvedených důvodů je možné tento příspěvek uzavřít názorem, že mám za to, že z právního hlediska za současné situace nastavení právních předpisů, je nutno za splnění zákonem stanovených podmínek a za neexistence žádného z důvodů pro neudělení tohoto pobytového institutu hovořit o povinnosti ministerstva dlouhodobé vízum udělit, a naopak o velmi omezené možnosti užít v takovém případě správního uvážení.

Dané však nemění nic na skutečnosti, že s vývojem politické situace a přístupu je možné naopak aprobovat existenci správního uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza, a to jeho vhodnější úpravou v analyzovaných ustanoveních.

Abstrakt

Tato práce se zabývá problematikou správního uvážení v cizineckém právu. Stěžejní část práce je zaměřena na popis a analýzu správního uvážení v jednotlivých ustanoveních cizineckého práva se zaměřením na řízení o udělení dlouhodobého víza. Práce se zaměřuje na zhodnocení zákonných ustanovení a aplikační praxe, snaží se vymezit skutečný rozsah využití správního uvážení v řízení o udělení dlouhodobého víza.

Abstract

This thesis deals with the issue of administrative discretion in foreign law. The main part of the thesis is focused on the description and analysis of the administrative discretion in the individual provisions of the foreign law with a view to the procedure for granting a long-term visa. The work focuses on the evaluation of legal provisions and application practice, trying to define the real scope of use of the administrative discretion in the procedure for granting a long-term visa.